

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia

— PIATA LIBERTATEI BRAŞOV. —

TELEFON 226.

Abonament anual 160 lei.

Pentru streinătate 800 lei.

Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Şoselele naţionale devin impracticabile

— Podurile ameninţă cu prăbuşire.

Când auzi pronunţându-se cuvântul **refacere**, când îţi dai seamă de noţiunea acestui cuvânt, când te gândeşti cum s-ar putea prezenta Ţara Românească, cu toate elementele ei de bogăţie, dacă s-ar fi încercat câtuşi de cât traducerea în faptă a atât de des repetatului cuvânt, refacere, şi priveşti deodată trista şi dureroasă situaţie în care se află Ţara după aproape zece ani dela întregirea ei, — ai impresia că dintr-un vis frumos te-ai trezit în cea mai chinuitoare realitate.

Săracă, ţară bogată!

O ţară, încărcată de toate bogăţiile pe cari şi-le poate oferi cel mai blagoslovit sol şi subsol, se sbuciumă în cea mai crudă mizerie şi sărăcie. O ţară, ai cărei cetăţeni îndură cea mai nemiloasă scumpete de ea şi exportate peste graniţă. O ţară, în care munca cinstită a săracului umple punga fără de fund a milionarului speculant. O ţară, în care cinstea şi dreptatea mor sugrumate în gîhful obrăzniciei şi fărădelegii, iar din interesele şi nevoile statului se cioplesc şi se ridică scări pentru înălţarea la ranguri şi averi individuale.

În felul acesta — şi dăinuind pe calea apucată, — mai visezi tu cetăţene, cinstit, refacere? Nu vezi tu zilnic, cum din jalea şi mizeria mulşimilor, cresc şi se sporesc numărul şi milioanele nesăţuitorilor milionari, pentru cari cuvintele: cinste, lege, dreptate, ţară — sunt noţiuni cu totul necunoscute? Stomacul acestor nefaste fiinţe este groapa care înghite produsul muncii cinstită şi vloga ţării.

Ţara cu multimea nevoiaşilor ei e în flacări, iar milionarii sporesc şi îşi flutură în vânt pungile.

Săracă, ţară bogată!

Refacere — afacere.

În faţa acestei blăstămate furii de îmbogăţire a celor ce confundă Ţara cu punga lor proprie, nu suferă numai mulţimea cetăţenilor şi Ţara însăşi. Ţara ale cărei instituţii, în zadar aşteaptă zorile mult trâmbiţatei refaceri.

Cuvântul **refacere**, la noi se confundă cu **afacere**; iar refacerea ţării se traduce pe româneşte cu afacerea personală a celor ce împing Ţara spre prăpastie.

Pentru aceea merg toate pe dos, nici măcar în ţărănia melcului, ci în mersul racului.

Priviţi, de pildă, P.T.T.-ul. Scrisorile răţesc adeseori prin poştă, se pierd ori ajung la destinaţie în intervale, cari fac să se toacească şi să dispară slovele din adresă. Telegramele cu pas mai domol. Iar telefoanele nu mai

răsună decât *numai atunci*, când nu sunt deranjate, sau când duşurile dela Centrală sunt bine dispuse.

De circulaţia pe C. F. R. nu mai vorbim. Numai gândul la trenuri... împrăştie fiori.

Starea mizerabilă a şoselelor.

Şoselele — *naţionale* — principalele artere de circulaţie pentru diferitele vehicule — fie cu benzină ori cu cai — încep a fi impracticabile. În negligenţa în care au fost uitate şoselele, răd pe alături de-alungul lor bolovanii cari le formează temelia. În alte părţi au fost şi aceştia prăvăliţi de indolenţa celor chemaţi şi plătiţi de stat pentru întreţinerea căilor de comunicaţie.

Această situaţie e aproape generală. Starea deodată a şoselelor îţi pare un vis pe lângă situaţia în care se află ele azi.

Să te ferească Dumnezeu să ai drumuri — mai ales în vreme de ploae — pe soseaua care trece alături de tunelul Telui.

Şi din zi ce trece situaţia se agravează. Peste tot şi în toate părţile. Doar câte-o cursă de automobilism, dacă mai aduce aminte celor chemaţi, că şoselele ţării încă necesită reparaţii şi că dacă nevoile de circulaţie pot fi trecute cu vederea, plăcerea sportmanilor trebuie respectată.

Dar alt caz. Să luăm şoseaua naţională principală, care din Bucureşti, făind Braşovul trece şi se ramifică spre diferite puncte de frontieră. A vorbi de situaţia ei pe întregul însemnează a critica şi a blestema pas de pas. Priviţi numai podurile acestei şosele, căci ele glăsesc destul de îngrozitor.

Podurile ameninţă.

Ascultaţi bună oară povestea podului care leagă această şosea, peste Olt, lângă Hoghiz în jud. Târnava-Mare: Era un pod odată, care în arcurile lui de fier şi sprijinit pe puternice picioare de piatră îţi făcea nu numai o plăcere să-l treci ci te oprea parcă să admiri opera celor ce l-au clădit.

Astăzi, — după ce în vremea războiului a fost dat pradă puterii explozibilelor şi aruncat în aer, — îi ţine locul un podişor, îngust de lemn, improvizat, la ieşală pentru trebuinţele războiului de către armata austro-ungară.

Au trecut zece ani de atunci. Mulţi bani s-au cheltuit, de atunci în Ţara Românească.

Podul de peste Olt însă, merit să împace atâtea nevoi ale ţării, se clatină pe zi ce trece tot mai mult, devenind un pericol pentru cei avizaţi să-l treacă.

Mersul unei singure trăsuri, trase în pas încet de cai, îl clatină atât de mult, încât îţi

face impresia unei sârme pe care joacă o artistă de circ. Şi acest pod, după cum am spus, leagă principala şosea naţională a Ţării Româneşti!.....

Punem cazul, că o eventualitate ar pretinde transportarea, în interesul statului, — pe o durată mai lungă a unor povveri, — fie pentru armată sau de alt soi. Ori să presupunem că d-l Ministru al Comunicaţiilor, ar cunoaşte bine starea acestui pod, şi ar fi silit să-şi pună curajul la încercare, trecându-l.....

Jur, că n-aş vroi să fiu Ministru!

Cu toate acestea, nici măcar semne de vre-o înlocuire a acestui pod, care, de sine înţeles, nu e singur în felul său în Ţara Românească.

Podul de peste Olt, care la Hoghiz leagă şoseaua naţională este o primejdie şi o ruşine naţională!

În numele mult trâmbiţatei „refaceri”, al dreptăţii şi al cinstei ţării cerem să se ia măsuri, înainte de a striga după ele glasul victimelor vreunei catastrofe.

Atât la Hoghiz, cât şi în alte părţi, unde podurile ameninţă cu moarte şi strigă din toate încheeturile lor hodorogite: *stop!*

Altfel menirea podurilor se schimbă la noi în ţară. În loc ca ele să contribuie la promovarea circulaţiei, se vor prăbuşi rând pe rând, împrăştiind moarte şi devenind tot atâtea puncte de întrerupere a circulaţiei.

Un comunicat

O lămurire a societăţii culturale „Astra”

Primii următorul comunicat:

Cu multă părere de rău ia la cunoştinţă „Astra” că în unele ziare se poartă o campanie de ponegrire a d-lui preşedinte al „Asociaţiunii”, actualul ministru Vasile Goldiş şi de discreditare a acestei instituţii. Pentru lămurirea opiniei publice se aduc la cunoştinţă cele ce urmează:

Este foarte adevărat că statutele „Astrei” opresc în cadrele instituţiei să se facă vre-o politică confesională sau de partid şi acest lucru se respectă. Rămâne însă liber oricărui membru al „Astrei” să-şi exercite drepturile sale cetăţeneşti şi credinţele sale religioase, aşa, precum crede de cuviinţă şi precum îi dictează interesele. Deci: în ceea-ce priveşte dispoziţiile luate de d-l ministru Goldiş cu privire la aplicarea legii de organizaţie bisericească rămâne o problemă de stat care se rezolvă de ministerul cultelor, aşa, precum dictează interesele obşteşti. Ținem să remarcăm numai că în vederea alegerii d-lui preşedinte Goldiş la „Astra” d-sa era calificat prin ziarele de toate nuanţele politice, din cuprinsul întregii ţări şi — în special — ale Ardealului, drept om al şcolii şi al bisericii.

Noi, cari avem prilejul a lucra mai de aproape pe lângă d-sa, ne-am putut convinge că calificarea făcută odinioară (chiar şi de cei cari îl prigonesc în prezent) rămâne şi astăzi îndreptăţită, de oarece în cadrele instituţiei noastre d-l preşedinte rămâne ferventul apărător al tuturor cauzelor, cari privesc şcoala şi biserică.

În statute nu se prevede faptul ca alegerile de preşedinte să se întâmple, urmându-se regula ca după un gr. ort. să urmeze un gr. cat. Totuşi a fost considerată ca o datină, dela care însă adunările generale ale „Astrei” (singurele îndreptăţite să aleagă pe preşedintele) nu s-au abătut pentru întâia

oară, deoarece ce între anii 1877 şi 1903 s-au perindat la preşedinţia „Astrei” trei preşedinţi de confesiune gr. cat. (Cipariu, Bariţiu şi Ioan Micu Moldovan).

Acuzele ce se aduc d-lui Goldiş cu privire la conţinutul lucrării meritorii, premiata de „Astra”, a d-lui Ioan Clopotel, sunt neîntemeiate, de oare-ce această lucrare a fost prezentată unui comitet de cenzură înaintea venirii d-lui preşedinte Goldiş la preşedinţie, ca o lucrare pentru concurs, la premiul Seton Watson. Lucrarea a fost recomandată de acest comitet şi întârzierea apariţiei se datoreşte faptului că manuscrisul trimis Casei Şcoalelor a stat rătăcit mai bine de doi ani.

În privinţa *inchirierii teatru-lui din Braşov* despărţământului respectiv, atragem atenţiunea că conducătorii acestui despărţământ au justificat printr-un comunicat, adresat „Viitorului”, neexactitatea acuzărilor aduse. Resumăm chesliunea, declarând că statul nu se obligă la nici o reparaţie, acestea căzând în sarcina despărţământului, care în două luni, decând are închiriat localul a făcut reparaţii de aproape 200.000 Lei, fără să se poată prevedea că încasările vor fi milioane, aşa, precum se susţinea în zierele acuzatoare. Dealtfel intenţiile curate ale „Astrei” şi dorinţa de a ajuta şi nu de a „jefui” se pot vedea şi din faptul că liceul de fete al statului din Sibiu se găseşte în clădirile „Astrei”, din 1919, fără ca să i-se plătească vre-o chirie.

Modestia d-lui preşedinte Goldiş va putea fi atinsă, dar pentru lămurirea opiniei publice suntem datori a aduce la cunoştinţă, că d-sa prin activitatea şi interesul ce l-a depus întru realizarea scopurilor „Astrei” merită admiraţia noastră şi lauda tuturor celor ce s-au convins despre această activitate. Menţionăm în treacăt: organizarea secţiilor, a despărţământelor, întocmirea noilor statute şi re-

gulamente, organizarea şi patronarea numeroaselor serbări, în cari au fost comemoraţi oame-nii mari ai ţării şi — mai presus de toate — stăruinţa pe lângă organele competente pentru obţinerea mijloacelor materiale la realizarea scopurilor „Astrei” etc.

Este cunoscut de toţi cum împrejurările materialiste de astăzi au adus un indiferentism faţă de idealurile culturale şi — deci — faţă de instituţiile menite spre realizarea acestor idealuri. Sprijinul material public micşorându-se „Astra” crede că statul este în primul loc chemat să o sprijinească şi — dacă nu o poate subvenţiona băneşte, direct — cel puţin indirect, prin mijloace *neoneroase* de exemplu: prin anumite concesiuni.

Consecvenţă cu întreaga sa activitate, cinstită din trecut, „Astra”, nu a cerul şi nici nu i s'a oferit vreodată monopolul în vre-o asemenea concesiune, ea crede însă că este just, pentru realizarea scopurilor ei, să obţină astfel de concesiuni, cu atât mai mult, cu cât pe fiecare zi iau extensiune diferitele ei organizaţii şi oricine se poate convinge că pentru buna lor întocmire şi funcţionare este nevoie de sprijinul pecuniar.

Aşa, precum ne-am mândrit cu faptul că guvernul de astăzi are în sânul său patru membri din comitetul central, ne mândrim deci şi cu dispoziţia ce sperăm să o realizeze d-l ministru Goldiş, asigurând buna funcţionare a „Astrei” ca şi a altor instituţii similare, prin acordarea de concesiuni cinematografe.

Prin acordarea acestor concesiuni s'ar pune stavilă rului filmelor imorale şi — în acelaş timp — s'ar uşura şi metodiza propaganda culturală, în special, la sate, prin filme, cari ar ajuta mai mult la înţelegerea problemelor aduse în faţa ţărănimii.

Activitatea „Astrei” fiind astăzi cunoscută aproape în tot cuprinsul întregii ţări, condamnam jnuta luată de unii ziarişti politici, cari — în dorinţa de a lovi în persoana d-lui preşedinte Goldiş — amestecă activitatea şi rolul societăţii noastre cu activitatea şi rolul d-lui ministru, calomniind şi „Astra” şi pe preşedintele ei. Nu ne înduim însă că diferiţi conducători ai partidelor politice — unii chiar membrii conducători ai organizaţiei societăţii noastre — desaproabă, ca şi noi această campanie de discreditare şi că vor lua pe viitor măsuri, ca atacurile să nu se repete, lăsând „Astra” cu totul în afara luptelor politice.

„Astra” este a futurora şi acei cari cu entuziasm lucrează la idealurile ei ar rămâne mândri şi decepţionaţi dacă ar vedea că ea este târâtă în polemici de presă, risipindu-se astfel energiile, cari ar putea prea bine fi folosite în alte direcţiuni.

Dr. Octavian Russu m. p.
vicepreşedinte al „Astrei”.

Dr. Gheorghe Preda m. p.
vicepreşedinte al „Astrei”.

Congresul Uniunii ofițerilor de rezervă

Adresa de invitație trimisă de Uniunea ofițerilor de rezervă Secția Iași: d-lui Prim Ministru General Averescu pentru a participa la congresul general al ofițerilor de rezervă din întreaga țară care va avea loc la Iași în 24 și 25 Ianuarie a. c.

Domnule Prim Ministru,

Uniunea ofițerilor de rezervă Secția Iași cu onoare vă roagă să binevoiți a participa la congresul general al ofițerilor de rezervă din întreaga țară, convocat de Comitetul Central U. O. R. București, care va avea loc la Iași în 24 și 25 Ianuarie a. c.

Dezbaterile publice a chestiunilor studiate cu o zi înainte de comisiunile respective vor avea loc în 25 Ianuarie de la ora 9^{1/2} a. m. până la ora 1 p. m. potrivit programului pe care vi l'atăturăm.

Congresul este în primul rând o manifestare patriotică în jurul ideii de patrie, Neam și Tron a ofițerimii de rezervă din întreaga țară, care a făcut războiul unității naționale și are datorită de a urmări consolidarea Marelui Stat Român prin respectul legilor și prin sprijinirea cetățenilor merituosi, care au sângerat în război și au binemeritat protecția patriei lor.

Cu această ocazie se va discuta totodată problema construirii de locuințe pentru ofițerii de rezervă improprietării în centrele orășenești cu parcele de case. Conform contractelor de vânzare-cumpărare ofițerii vor fi deposedați, dacă nu vor face construcțiile în curs de câțiva ani. Ofițerii neputând construi locuințe prin propriile mijloace după o matură chibzuință au găsit mijloace practice de realizarea construcțiilor, dar în acest scop ei au nevoie de sprijinul oamenilor cu autoritate politică în Parlament, de a se vota o lege, prin care să li se acorde nu bani ci înlesniri în natură și garanția statului față de o societate de construcție străină, cu preferință americană, chestiunea expusă pe larg într-un memoriu alcătuit de noi, însușit de comitetul central al UOR și depus de dl senator Dr. Enășescu înaintea vacanței Crăciunului pe birourile Camerei și Senatului, unde fiecare parlamentar îl poate găsi

Am alcătuit totodată un anteproiect de lege, relativ la construcții, pus la punct juridicește de o comisiune de juristi ieșeni în frunte cu d-nii Eugen Herovanu profesor Universitar, Alfons Herovanu Decanul Baroului Avocaților, P. Pogonat, Emil Ceicovschi și C. Turtureanu. Acest proiect de lege va fi supus în discuție congresului general, apoi va fi înaintat Ministerului Muncii cu rugămintea de a și-l însuși și a-l depune în Parlament spre votare.

Fiind vorba de o problemă vitală pentru ofițerimea de rezervă și implicit și pentru ofițerimea activă, căci am strecurat în anteproiectul nostru de lege un articol, care prevede că de legea, care se va vota pentru noi să beneficieze și camarazii noștri de arme ofițerimii activi, cu onoare vă rugăm să binevoiți, Domnule Prim Ministru în calitate de cel mai mare ofițer de rezervă, care ați cunoscut sacrificiile făcute de ofițerime în cursul războiului să participați la congres, pentru a cunoaște mai de aproape problema care se agită și a ne sprijini a timp în sfatul țării, ca pe niște cetățeni merituosi, care au câștigat protecția patriei lor.

Primiiți vă rugăm, Domnule Prim Ministru, asigurarea deosebitei noastre stime și considerățiuni.

Președinte: Secretar:
Dr. C. Enășescu. N. Sofronie.

În legătură cu congresul general care va avea loc la Iași în 24 Ianuarie se mai comunică următoarele:

1. Congresul va fi găzduit în mod gratuit.

2. Comitetul Central al Uniunii ofițerilor de rezervă din București va trimite bilete gratuite de tren.

3. Recepția în gara Iași a congresiștilor va avea loc în 24 Ianuarie, ora 8 a. m. iar toți congresiștii care vor sosi înainte sau în urma acestei date

fixate se vor adresa Comitetului de recepție, care va funcționa în permanență la Primăria Iași, Str. Alexandri.

4. Congresul se va încheia cu un banchet oferit în cinstea congresiștilor de către Primăria Iași.

— Uniunea ofițerilor de rezervă secția Iași către ofițerii de rezervă din Transilvania, —

Uniunea ofițerilor de rezervă Secția Iași, cu onoare vă roagă să binevoiți a participa la congresul general al ofițerilor de rezervă din întreaga țară, care va avea loc în 24 Ianuarie a. c. și va fi prezidat de d-nul general Rujinski.

Congresul general este în primul rând o manifestare patriotică în jurul ideii de Patrie, Neam și Tron a ofițerimii de rezervă care a făcut războiul, creind Marele Stat Român, a cărui consolidare o urmărește prin respectul legilor și prin sprijinirea cetățenilor merituosi, care au sângerat în război și au binemeritat protecția patriei lor.

Cu această ocazie se va discuta totodată problema construirii de locuințe a ofițerilor în urma improprietării cu parcele de case în centrele orășenești. Conform contractelor de vânzare-cumpărare ofițerii vor fi deposedați, dacă nu vor face construcțiile în curs de câțiva ani, însă ei neputând construi locuințe prin propriile mijloace au nevoie de sprijinul statului.

Ofițerimea de rezervă a început în acest scop acțiunea prin congrese generale, prin presă, prin cuvântul oamenilor politici în sfatul țării. Noi am găsit soluții practice, mijloace de realizare a construcțiilor și le-am expus într-un memoriu înaintat deja Parlamentului, apoi noi am alcătuit un anteproiect de lege, care a fost studiat de o comisiune de juristi din localitate și se va depune în Parlamentul țării imediat după congres. În acest anteproiect am strecurat un articol care prevede că de legea care se va vota pentru ofițerii de rezervă să beneficieze și foștii noștri camarazi de arme, ofițerii activi.

Rugăm ca la acest congres să participe ofițerii de rezervă în număr cât mai mare.
Președinte: Dr. C. Enășescu,
Secretar: N. Sofronie.

Rătăciră țărănimei basarabene

După „antichrist” au venit „arhangheli”

D-l prof. Vasile D. Moisiu scrie în „România Nouă”, ziarul d-lui O. Ghibu din Chișineu, următoarele:

Indreptarea calendarului în Basarabia a făcut cu drept cuvânt „Calendar” capul bieților moldoveni dintre Nistru și Prut.

Profitând de religiozitatea (țărănușă) și de ignoranța lor, s'au găsit interesați cari au căutat să câștige și cu acest prilej.

Când s'a vestit schimbarea calendarului, a început a circula șvonul că aceasta e un semn al venirii lui Antichrist, după cum spune Apocalipsul.

Li-au băgat în capul bieților oameni ideea, că umblă Antichrist prin lume și pe cine nu-l va afla purtând cruce, îi va însemna cu pecetea sa.

Să fi văzut atunci în târgurile și satele Basarabiei, cum poporul alerga după cruciulițe, de atârnat la piept și pe care le plătiu ori cât s'ar fi cerut.

Fabricanții de cruce (străini de neamul nostru), au făcut afaceri minunate.

Mai apoi au venit „arhangheli”.

Ce sunt ei?

Niște șarlatani, foști sau nu adepți ai sectei inochentiste și care spun, că „Duhul sfânt”, adică „părințelul Inochentie” s'a suit la cer și a trimis pe „arhangheli” să povățuiască lumea și să o scoată din valurile rătăcirii în care au aruncat-o „Românii” cu schimbarea calendarului și mutarea sărbătorilor.

Acești „arhangheli” se oploșesc tainic prin păduri, ori prin case lăturănice și predică și oficiază, din scripturi și viețile sfinților, cum au suferit proccii și martirii din trecut.

Și lumea bigotă îi crede orbește, iar unii se lapadă definitiv de biserică și de credință.

Nu vor să dea ascultare mai nimeni preoșilor și oamenilor luminați.

Cunosc perfect sufletul popoului basarabean, pe care-l iubesc și l'am studiat cu mulți ani înainte.

S'a dărâmat ceva ce greu se va putea reclădi.

Cu forța nu se va putea face

nimic în cetate privește mutarea sărbătorilor.

Accea ce s'a strical, nu pot reclădi în sufletul popoului mii de apostoli și arhierii, chiar în o sută de ani.

Scriu acestea cu inima plină de durere și rog pe cei ce în la unitatea sufletească a Românilor de pretutindeni, ca să găsească o modalitate cu care să lumineze norodul.

Statuia parintelui Vasile Lucaci

Opera artistului sculptor Aurel Pop

Zilele acestea a fost expusă în cabinetul prefectului județului Satu-Mare macheta statuei drului Vasile Lucaci, datorită artistului sculptor Aurel Pop.

Macheta redă minunat figura dărză a eroului dela Sisești. Este o operă de mare valoare. Statuia va costa 9 milioane. Va avea o înălțime de 9 metri și va fi așezată înaintea bisericii gr. cal. române.

Rămâne acum să se stringă fondurile necesare. În scopul acesta prefectul județului va pleca la București pentru a lua contact cu guvernul.

Dela „Astra”.

Desp. Central Jud. Brașov.

S'au înscris membrii noi:
Pe număr cu Lei 500: Gheorghe Puiu, Maria Balea.

Membrii activi: D-nele Elena Dr. D. Pop, Elena Moldovan, Maria Burduloiu, Stella Marcea, d-soara Lenuța Marcea.

Secretariatul.

Biblografie

Au apărut în editura „Cartea Românească”: Pagini alese din Scrierilor români Nr. 207 Poezii de Cincinat Pavelescu. Prețul Lei 4.

Mormântul unui copil, ediția V. de Mihail Sadoveanu. Prețul Lei 56.

Rătăciră, roman de Ioan Adam Prețul Lei 80.

De vânzare la principalele Librării din țară.

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVÂNIEI”.

De-acum zece ani

Amintiri din pribegie

de Valeriu Crișan, preot.

— Urmare —

Grăniceri români prizonieri

De aici înainte auzim vești cari de cari mai alarmante. Streinii din Făgăraș fug de groaza Românilor, jandarmii unguri — toți soldații bătrâni — coboară dela pichetele „Văcarea” și „Țiganul” aducând cu ei ca prizonieri și pe cei câțiva grăniceri români, cu cari până ieri erau prietini și cari n'au știut nimic de intrarea României în războiu. Grănicerii români, în uniformă lor cafenie închisă și neagră, spun, că ei jucau cărți la pichetul lor, când deodată apar jandarmii unguri în ușe cu puștile întinse, somându-i să se predeie!...

Acte de teroare

Jandarmii în retragerea lor terorizează pe intelectualii români. Pe doamna preoteasă Bărbat din Șercăița o amenință cu pușca să spuie unde e părintele, care se refugiase în pădure. Eroica femeie a existat

până la urmă, înfruntând toate amenințările jandarmilor.

Auzim și despre cazul părintelui Chiujdea din Șinca-nouă, care fiind surprins în pădure, unde era refugiat cu d-l inv. Filon Flucuz tot din Șinca-nouă, au fost prinși de o patrulă ungurească și urcați în căruță au fost aduși în Șinca-veche, pentru a-i duce cu ei. În Șinca-veche soldații au intrat în „Consum”, de unde au aruncat în stradă toate mărfurile ce erau depozitate acolo, iar ei și-au reținut rachiul.

Preotul și învățătorul, fiind lăsați la căruță fără pază, preotul a fugit scăpând astfel din mâna lor, iar învățătorul a fost bătut îngrozitor și aruncat în căruță, legat butuc cu niște funii. Despre el se vorbea mai târziu, că a fost aruncat în Olt, fapt, care însă nu s'a confirmat. Pe preotul Chiujdea l-au căutat după aceea foarte mult, dar dânsul grație sorții a putut scăpa și trecând frontul a mers la Câmpulung. Locuința dânsului a fost devastată, ușile stri-

cate, tablourile cu bărbații mari ai neamului nostru au fost sparte cu săcurile, iar în salon măcelării au lăiat boi.

Armata ungurească în retragerea ei din Bran, Poiana Mărului spre Șercaia taie stâlpii de telegraf. Învățătorul Gherasim Popa se întoarce în sat la noi cu copiii și servitoarea, pe cari i-a găsit în Holbav. Servitoarea dânsului ne spune, că a fost bătută de soldații unguri, fiindcă a voit să stingă focul dela șură și tot ce a putut salva din casă e o legătură cu albituri... Jandarmii dela postul din Șercăița pleacă din sat, duc cu ei un cârd de vite; tot așa fac și alții, ducând cu ei toate vitele ce le aveau locuitorii din Șercaia, Grid, Herman etc.

O întâmplare nostimă.

O întâmplare nostimă, care mi-s'a povestit cu oarecare groază: Preotul Valeriu Judele din Mărgineni, stud. în teologie Ioan Popa și inv. Gherasim Popa merg în Șercăița, crezând, că vor întâlni patrula românești. Aici soția părintelui Bărbat le spune, cum a fost amenințată cu baioneta de jandarmii din Șercăița, ca să spuie unde e părintele. Preotul însă era în pădure. A trimis acum după dânsul, să vie acasă. Venind părintele Bărbat acasă a povestit cu dânsii și a luat apoi haine de primenii și a plecat din nou

la pădure. Mare noroc au avut, că au plecat care încătrău, căci la vre-o jumătate de ceas după plecarea lor au venit înapoi jandarmii unguri, căutând pe părințele Bărbat.

Au întâlnit în schimb în ușa cărciumei comunale pe cărciumarul Dogărescu, pe care îl luase cu ei cu o căruță de rechiziție, încă pe când au plecat ei mai întâi din comună, dar din Șercaia ei a fugit înapoi. Acum l-au luat din nou cu ei. Era o adevărată vânătoare după intelectualii români, pe cari îi așteptau șoproanele, barăcile din Șoproan!...

Vești alarmante circulau prin sat, ba că vor fi lupte, ba că jandarmii vor da foc satului etc. Femeile își duceau hainele în pivnițe, iar alții încarcău în cară albiturile și bucatele și legând vitele la car, plecau la pădure. Dacă veștile rele mai conteneau și în zori de zi unii se întorceau dela pădure cu lada în car acoperită cu frunzări, cei cari nu plecase de acasă, îi întrebau în glumă dacă vin de undeva cu ladamișii?...

După supărare erau bune și câteva picături de glume. Sus la munte, stăteau tolăniți pe iarbă verde și jucau cărți feciorii, cari fiind în concediu nu s'au mai dus înapoi la regimente, ci „așteptau pe-ai noștri frați.” Armata ungurească coborâse acum din defileul Po-

— Va urma. —

Culturale.

Sedința secției centrale
medicale „Astra”

Propaganda din jud. Brașov.

Secția medicală a „Astreii” a ținut alaltăeri, Duminecă, o ședință la Cluj, în care s'au luat câteva importante hotărâri pentru organizarea propagandei acestei importante secțiuni în județul Brașov.

Conferențe.

În ziua de 6 Martie a. c. vor sosi la Brașov membrii comitetului central al secției medicale, d-nii profesori universitari dr. Iacobovici, dr. I. Hațieganu și dr. I. Moldovan, pentru ținerea unor conferințe. La ora 10 a. m. va avea loc o consfătuire cu membrii secției Brașov a „Astreii” medicale, în vederea organizării propagandei în județ.

La ora 4 d. a. va ține o conferință la „Astra” medicală Brașov pentru d-nii medici d-l prof. dr. I. Hațieganu, iar la ora 6 seara d-l prof. dr. I. Moldovan va ține o conferință pentru marele public, vorbind despre „Problema democrației”.

La sate.

Pentru propaganda la sate s'a pus la dispoziția „Astreii” medicale, secția Brașov, un aparat de proiecție și șapte serii de dispozitive (filme), astfel ca în județul nostru să se poată porni o propagandă sistematică.

La ședința de Duminecă a luat parte dintre membrii secției Brașov, d-l dr. N. Căliman.

Ministri slovaci în guvernul cehoslovac. Ziarul „Prager Presse” anunță că terminându-se tratativele cu partidul popular slovac de sub conducerea părintelui Hlinka, președintele republicii cehoslovace Massaryk a numit pe abatele Tiso și pe avocatul Gazik, ambii deputați, ca miniștri de igienă publică și de unificare a legilor. Totodată președintele a acceptat dimisia d-lui Kallay, ministrul pentru Slovacia. Acest post va rămâne vacant până la o organizare centrală administrativă autonomă pentru Slovacia.

Adunarea Asociației
Radiofonice Brașov

Adunarea generală a Asociației Radiofonice Brașov, s'a ținut Duminecă 16 Ianuarie a. c., la ora 5 d. a. în amfiteatrul de Fizică al „Liceului Real” în prezența a foarte numeroși amatori.

Președinte al adunării a fost aclamat d-l profesor Zugrăvescu, care deschizând adunarea dă cuvântul d-lui dr. Romanescu. Acesta face o dare de seamă a activității din trecut, semnaleză 45 membri înscriși, propune afilierea Asociației locale la „Radiofonia” centrală București și citește statutele acelei Societăți.

D-l prof. Zugrăvescu pune la vot aceste propuneri. Adunarea admite afilierea și adoptă statutele centralei, în unanimitate. D-l președinte propune apoi în comitetul local pe d-l general Olteanu ca președinte, pe d-nii dr. I. Hozan și ing. Fabritius ca vicepreședinți, d-nii prof. Zugrăvescu, dr. Romanescu, Deutsch, ing. Lustig, Goldsmann, căp. Nicoară, V. V. Bedițeanu, ing. Petrașcu, prof. Király și Roll ca membri, dr. Schiel casier și Vălescu secretar.

Taxa de înscriere s'a fixat cu 200 lei iar cotizația anuală 100 lei.

Listele electorale
s'au afișat.

Primăria Municipiului Brașov, ne trimite următorul comunicat:

Se aduce la cunoștința generală că listele electorale cuprinzând pe alegătorii pentru Camera și Senat de pe teritoriul orașului Brașov stau afișate spre vederea tuturor până la finea lunii Ianuarie 1927 la Primăria Municipiului Brașov și la Judecătoria de Ocol Brașov.

Cereri sau contestații la înscrieri în listele electorale se pot face în cursul lunii Ianuarie 1927 la Judecătoria de Ocol Brașov de către fie-care alegător din circumscripțiunea electorală a Județului Brașov.

O mare manifestație
franco-română la Lyon

Din Paris se anunță:

D-l Diamandi, ministrul României, a asistat Duminecă după amiază la marea manifestație franco-română organizată de Alianța Franceză în marele Amfiteatrul al Facultății de Medicină din Lyon. Asistau de asemenea d-nii Herriot, general Berthelot, dr. Guiart și numeroși profesori ai Universității din Lyon.

D-l Carre, președintele secțiunii din Lyon a Alianței Franceze, a urât bună venire oaspeților.

D-l general Berthelot a expus simpatiile României pentru Franța și a amintit primirea entusiastă pe care i-a făcut-o întreaga populație, când a fost detașat în armata română. D-l Guiart, conferențiar la Universitatea din Cluj, a ținut o admirabilă conferință despre România.

D-l Diamandi, aclamat călduros, a vorbit despre afinitatea de rasă și de simțire între Franța și România.

D-l Herriot, în aplauze unanime furtivoase, a exprimat d-lui Diamandi și poporului român simpatia Franței.

În oficiul judecătoresc pentru traduceri și legalizări de traduceri al d-lui dr. Ioan Lemeny, din Str. Porții 44 se execută și traduceri autentice din domeniul tehnic precum și alte lucrări urgente.

D-l dr. Hozan, în numele comitetului, mulțumește pentru onoarea și încrederea arătată, semnaleză importanța deosebită a acestei minunate invențiuni și promite că va lucra pentru răspândirea ei în localitate, cu atât mai mult că în această privință suntem foarte înapoiași.

O conferință a d-lui
prof. Hurmuzescu.

Anunță apoi că d-l profesor Hurmuzescu, dela Universitatea din București, va ține o conferință în Aula liceului „Șaguna” Duminecă 23 Ianuarie, ora 9 seara, despre Radiofonie, cu demonstrațiuni pe aparat fără antenă.

După conferință, distinsul profesor va fi sărbătorit la unul din restaurantele locale.

Adunarea a luat sfârșit la ora 7, hotărându-se ca comitetul asociației să se întrunească Miercuri seara la ora 9 în localul „Gambinus” Str. Lungă.

A fost dizolvat consiliul comunal din comuna Sohodol (jud. Brașov) pe motiv că majoritatea consilierilor și-au dat dimisia. A fost numită o comisie interimară sub presidenția d-lui Ioan Aldulea. Noua alegere a consiliului județean s'a fixat pe ziua de 1 Martie 1927.

Locale **Ultime știri****Chestiunea anulării
constituirei delegației permanente
a Municipiului Brașov.****Hotărârea de astăzi a Curții de Apel.**

Impotriva anulării constituirei delegației permanente a municipiului Brașov din ziua 12 Martie 1926 — anulare făcută de ministerul de interne după șase luni — s'a făcut cerere Curții de Apel, care a judecat astăzi dimineață cazul, după ce fusese judecata odată amânată.

Curtea era compusă din Consilierii Bălan, Teodoru și Safirescu.

Cererea de anulare a fost susținută de d-l dr. Aron Suciu, avocat, pe motivele:

1. Ministerul de interne era obligat ca în termen de zece zile să se pronunțe asupra recomandării primarului dintre cei trei designați de consiliul municipiului (dr. Voicu Nițescu, dr. Schnell, Szele Bela) — ceea-ce ministerul n'a făcut, deși legea (art. 33) este categorică impunându-i datorința de-a se pronunța;

2. Motivul de anulare invocat de ministerul de interne nu se află înscris în lege, art. 33 și nici în altul, jurământul nefiind obligatoriu în fața prefectului ci substituit acestuia poate primi jurământul consiliului municipal (art. 354 legea administrativă).

3. Ministerul de interne se sesizează prin lege (art. 33) în ciaci cazuri perfect arătate în care nu există cazul în speță. Deci intervenția ministerului este arbitrară și hotărârea municipiului este întărită de drept.

Ministerul de interne, prin avocatul său, a opus acestor motive următoarea argumentare:

1. recunoaște că legea este categorică în ceea ce privește termenul de 10 zile în care trebuie să se pronunțe asupra recomandării — dar aceiași lege are lacuna că nu prevede sancțiuni întru cât nu s'ar respecta acest termen;

2. că în caz de anulare a noii constituiri, municipiul ar ajunge în situația de-a avea trei recomandări pentru primar, însă nici de cum un primar, fiindcă d-l dr. Voicu Nițescu n'are să fie confirmat (!)

Asfel — adăogăm noi — chestiunea s'a pus în fața justiției și din punct de vedere politic ceea ce adevărat este surprinzător și cu totul neobișnuit. Curtea urma, deci, să judece și cazul conflictului politic inventat de actualul ministru de interne.

Hotărârea.

Curtea, după o foarte scurtă deliberare (8 minute) a adus o hotărâre prin care respinge cererea de anulare a deciziei ministerului de interne. Motivarea acestei hotărâri a rămas să fie comunicată în scris părților.

Impotriva acestei hotărâri se va face recurs în Casație pentru ca Înalta Curte să statoreze principiul dacă, trecând termenul de 10 zile dela primirea actului de constituire de către ministerul de interne, alegerea este de drept validă.

D-l dr. Aron Suciu a pus chestiunea în îniregul ei, nu numai cazul în speță, ci și din punct de vedere al stabilirii unui principiu, legea administrativă având lacuna să nu precizeze sancțiunea art. 33.

Așteptăm motivarea Curții de Apel pentru a reveni, cazul trecând de importanța locală, asupra lui atrăgându-se atențiunea forurilor superioare judiciare și administrative.

Rep.

Vânzarea serviciurilor de masă ale Țarului. Direcțiunea muzeului „Ermitaj” din Leningrad a început să vândă serviciurile de valoare din Palatul de iarnă. Printre cele destinate vânzării se află un serviciu de masă gofic pentru 600 persoane evaluat la 100.000 ruble și unul de turcoază de Alexandria pentru 100 persoane evaluat la 60.000 ruble.

Măsuri de apărare contra gripei spaniole. — Telegrama primite din țările apusene arată că gripa spaniolă a început iarăși să secere numeroase vieți omenești. Cazurile mortale sunt destul de dese. Având în vedere ușurința cu care se răspândește această epidemie, autoritățile dela noi se ocupă de pe acum de mijloacele de apărare impotriva ei. S'a constatat că s'au ivit de curând câteva îmbolnăviri, prezintănd simptome asemănătoare cu ale gripei spaniole. Ele însă au rămas puțin grave, împrejurare ce îndreptățește nădejdea că epidemia nu va prinde la noi rădăcină. Pdntru eventualitatea unei sporiri a îmbolnăvirilor, autoritățile fac pregătiri în vederea izolării contaminațiilor. Totodată ne roagă să atragem atențiunea publicului asupra obligativității de-a declara la oficiile sanitare îmbolnăvirile de gripă. Deocamdată, izolarea bolnavilor se face la domiciliul lor. Proprietarii de localuri publice au fost îndemnați să îngrijească de desinfecțarea localurilor lor la două zile.

Citiți și răspândiți:

„Gazeta Transilvaniei”
cel mai vechi ziar românesc.

O numire revocată. Cetim în „Gazeta oficială a județului Brașov” că prefectul județului a revocat numirea făcută în mod eronat a d-lui Ioan Rusu în postul vacant de subșef de birou la această prefectură.

Instalare de preot. Parohia ev. maghiară din Brașov serbează în ziua de 23 Ianuarie instalarea noului preot ales, a prîmseniorului jud. Brașov *Carol Nicodemusz*. Dorim din acest prilej noului preot și parohienilor mulți ani de fericită păstorie.

Concertele Florizel von Reuter. Marele violonist Florizel von Reuter, cunoscut bine și în lumea românească muzicală, dă trei concerte în Brașov, Aula Liceului „Honterus” din prilejul aniversării centenarului morții lui Beethoven, în care execută concertele la vioară ale celebrului compozitor.

Primele două concerte, din 15 și 16 Ianuarie, dat fiind și valoarea compozițiilor, precum și valoarea execuțiilor, la pian Piroška Hevesi, au atras un public numeros, care a răsplătit cu entuziasm pe marele violonist. Ultimul concert, are loc astăzi 18 Ianuarie.

Balul Societății Femeilor Israelite din Brașov. Sâmbătă 15 Ianuarie, în saloanele „Redoute” a avut loc balul Soc. Femeilor Israelite, la care costumul japonez era de rigoare. Perfecta organizare și grija depusă de d-na Armin Deutsch, prezidenta societății, pentru asigurarea succesului, care a fost desăvârșit, a dus la mulțămirea deplină a selectei adunări.

Pentru Orfelinatul Uniunii Femeilor Române am primit ajutoare binevoitoare dela d-l K. H. suma de 750 lei și dela X. X. 500 lei, pentru care exprimăm cea mai călduroasă mulțumire. — *Moria B. Baulescu*, prezidenta U. F. R.

Donațiune. D-nul Alexandru Marta și soția, prezidentul Curții de apel din Timișoara, donează mesei stud. „Virgil Onișiu” dela liceul A. Șaguna din loc, suma de 500 lei în amintirea regretatei d-ne Onișiu. Sincere mulțumiri. Direcțiunea.

Viza specială a pașapoartelor. Direcțiunea generală a presei și propagandei ne-a trimis următoarele:

S'a constatat că la frontieră se prezintă călători români fără a avea pe pașapoarte viza specială a eșirei din țară, ce s'a instituit dela 1 Ianuarie 1927. Se aduce la cunoștința publicului că posesorii de pașapoarte românești au absolută nevoie de această viză spre a fi ferii de neplăceri la frontieră.

MAGAZIN DE POSTAV ȘI ȘTOFE DE LANA
G. H. SOCI
Strada Porții No. 27 BRAȘOV, Strada Porții No. 27

Cu onoare îmi permit a aduce la cunoștința onorabilului Public că am făcut încă la timp cumpărăturile în streinătate dela fabricile cele mai cunoscute. Pentru sezonul de toamnă și iarnă, sosesc zilnic noutăți din călători: ștofe de costume, pardisii paltoane și uniforme pentru studenți pe cari le pot vende publicului cumpărător prin exploatarea bună a conjuncturii de valută cu adevărate prețuri ieftine. Vizitați magazinul meu fără obligație de cumpărare, ca să vă puteți convinge personal de calitatea bună și prețurile extraordinar de ieftine a mărfurilor mele.

Cu deosebită stimă:
G. H. SOCI

933 20-30

Fotografi-vă de ocazie 15% reducere

Fotografi-vă de ocazie 15% reducere